

[Dupont.]

det andet, at der ikke er tilstrækkeligt med lærere, samt at læremidlerne på grønlandsk ikke er udbygget nok. Dette gælder også systematiseringen af det grønlandske sprogs grammatik.

Der er grund til at anerkende, at sproget i realafdelingen ikke er glemt på 1. og 2. trin; men det turde dog være et spørgsmål, om der ikke, hvis der var lærere nok, også blev talt om grønlandsk undervisning på 3. trin, eventuelt som et valgfrit fag — men dette kan jo løses efter § 22, stk. 5.

De grønlandske læreres stilling er der også grund til at se nærmere på. Selv om vi har fået en ny seminarielov, og selv om seminariet i Godthåb kan fungere, er det tydeligt, at der savnes egne bygninger, som det også fremgår af henvendelsen fra Holsteinsborg. Men det, der synes mig at være det vigtigste, er, at tilslutningen fra grønlændernes side er for ringe. Her træder ikke bare de bygningsmæssige forhold ind i billedet, men også konkurrencen fra andre erhverv; der hersker ikke tvivl om, at de lønvilkår, der bydes de grønlandske lærere, er for ringe, hvorfor vi også bliver nødt til at se på denne sag i udvalget — ikke fordi denne lovgivning har indflydelse på løn m. v., men fordi det er bydende nødvendigt såvel for undervisningen i det grønlandske sprog som for mulighederne for at give en ordentlig undervisning i det hele taget, at der skabes mulighed for større tilgang af grønlandske lærere.

Her træder også det stigende børnetal ind i billedet. Børnehaveklasserne bør søges udbygget så hurtigt som muligt, da det netop i det grønlandske område har overordentlig stor betydning, at der på et tidligt tidspunkt sker en tilpasning til skolen. Det ville måske endda være rigtigt, at disse klasser blev gjort 2-årige; men her står det mig klart at der såvel er et bygningsmæssigt problem som et problem med at skaffe ledere nok til arbejdet.

Fåreholderne og udstedernes befolkning gav udtryk for ønske om at give skolerne

3 måneders ferie. Ønsket udspringer af den kendsgerning, at man ved de større skoler i byerne enten har eller er i færd med at bygge skolehjem, der tager eleverne fra udstederne til undervisning langt fra børnenes hjem. Selv om dette ønske nok bliver vanskeligt at imødekomme, er der også grund til at overveje denne sag i udvalget sammen med et andet ønske, nemlig ønsket om, at plejehjemmenes ledere bør være ægtepar.

„Operation 66“ var et udtryk, udvalget efterhånden lærte at kende som dækkende udsendelsen af skolebørn på 7. og 8. klassetrin til Danmark, hvorved børnene i realiteten fik de danske forhold ind på livet gennem ophold på efter- og ungdomsskole. Der er ingen tvivl om, at der her er tale om en hurtig og effektiv måde at bibringe de unge grønlændere ikke blot forståelse af dansk, men i videre forstand kendskab til erhvervslivet.

Her siger henvendelsen fra Holsteinsborg-udvalget noget, som ikke kom så stærkt frem under besøget, nemlig at det ville være bedre at sende børnene på 4. og 5. klassetrin til Danmark. Dette er under forsøg i øjeblikket, og selv om der vel ikke foreligger reelle oplysninger at bygge erfaringerne på, giver det dog anledning til en drøftelse, også for at vi kan sikre os, at selve opholdet i Danmark ikke blot bliver en chance for at frigøre sig for Grønland, men at interessen for opbygning af Grønland styrkes.

Jeg kan på min gruppes vegne anbefale det foreliggende lovforslag til vedtagelse, idet jeg ønsker understreget, at Grønlands landsråd står bag dets udformning. Jeg går dog ud fra som givet, at Grønlandsministeren er interesseret i, at udvalget ser nærmere på de muligheder for forbedringer, ikke i lovforslaget, men i de materielle og økonomiske vilkår, de her fremførte synspunkter er udtryk for.

Holger Hansen: Jeg vil gerne føje en tak til hr. Duponts tak til ministeren og hans embedsmænd for en vel tilrettelagt tur, som i hvert fald for mit vedkommende var en